

SXEDIO.J74

21.4.1966: ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΤΖΙΑΟΣ ΣΤΗ ΜΕΣΑΟΡΙΑ ΑΝΕΓΕΙΡΟΥΝ 30 ΟΧΥΡΑ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥΝ ΤΟΝ ΘΥΛΑΚΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΑΡΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΥΠΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΑΟΡΙΑΣ ΠΡΟΚΑΛΩΝΤΑΣ ΕΝΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ ΓΙΑ ΕΠΕΜΒΑΣΗ

Το δεύτερο δεκαήμερο του Απριλίου του 1966 οι Τούρκοι μετέτρεψαν το θύλακα πέντε τουλάχιστον τουρκικών χωριών στη Μεσαορία, βορειοδυτικά της Αμμοχώστου (Τζιάος, Κνώδαρα, Πλατάνι, Ψιλλάτος και Άγιος Ιάκωβος) σε απόρθητο φρούριο.

Ανήγειραν 30 τουλάχιστον νέα φυλάκια στην περιοχή Σκαλιά του Ελληνικού χωριού Τρυπημένη, στις 21 Απριλίου δημιουργώντας ένα ισχυρό θύλακα που απειλούσε κυρίως το ελληνικό χωριό Τρυπημένη, αλλά και τη διακίνηση προς την Αμμόχωστο.

Σε λίγο η κατάσταση έγινε αφόρητη και χρειάστηκε με τα πολλά να παρέμβουν τα Ηνωμένα Έθνη και να απειλήσει η Εθνική Φρουρά δυναμική παρέμβαση προκειμένου να βελτιωθεί κάπως η κατάσταση, παρ' όλον ότι πάντοτε παρέμενε τεταμένη και ανήσυχη.

Καθημερινά οι άνδρες των Ηνωμένων Εθνών πηγαινοέρχονταν στο χωριό ενώ η μια σύσκεψη αξιωματούχων της Κυβέρνησης με τους αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών για τη εξεύρεση λύσης, διαδεχόταν την άλλη χωρίς αποτετέλεσμα.

Αυτό όμως πήγαινε πολύ. Ετσι στις 30 Ιουνίου το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι αν οι Τούρκοι επέμεναν στις θέσεις τους τότε θα επενέβαινε η Εθνική Φρουρά για διάλυση των τουρκικών φυλακίων δεδομένου ότι οι Τούρκοι παρεμπόδιζαν παράλληλα τους Έλληνες να ασχολούνται με τις γεωργικές τους ασχολίες.

Η εφημερίδα "Φιλελεύθερος" έγραφε την 1η Ιουλίου για την κατάσταση στην Τρυπημένη (μεταγλώττιση):

"Οι πληροφορίες από την περιοχή αναφέρουν ότι

από ημέρα σε ημέρα οι Τούρκοι στασιαστές γίνονται προκλητικώτεροι, σε τρόπο ώστε οι αγρότες της Τρुπημένης να μη μπορούν να βγουν στους αγρούς για να συγκεντρώσουν τη συγκομιδή τους και να ασχοληθούν με τις γεωργικές τους και κτηνοτροφικές τους Εργασίες, αναφέρεται για παράδειγμα ότι σάκκοι γεμάτοι με άχυρα που ανήκαν σε αγρότες της Τρुπημένης, οι οποίοι αφέθηκαν για να περισυλλεγούν αργότερα, ξεσχίστηκαν από Τούρκους στασιαστές, οι οποίοι με την ενέργεια τους αυτή ήθελαν προφανώς να υποδείξουν ότι δεν επιθυμούν την έξοδο των κατοίκων της Τρुπημένης από το χωριό τους προς τα κτήματα τους, τα οποία συνορεύουν προς τα τουρκικά, μεταξύ Τρुπημένης και Κνωδάρων".

Στις άλλες περιοχές οι Τούρκοι συνήθιζαν αυτή την περίοδο να συλλαμβάνουν Ελληνοκύπριους που εισέρχονταν κατά λάθος στις περιοχές που ήλεγχαν, ακόμη και με απαγωγές σε παγίδες που έστηναν και τους μετέφεραν στα τοπικά τους αρχηγεία όπου τους ανέκριναν ή τους ξυλοφόρτωναν για να δώσουν το παράδειγμα και την προεδοποίηση προς τους άλλους Έλληνες να αποφεύγουν να προσεγγίζουν τις περιοχές που ήλεγχαν οι Τούρκοι ή που συνόρευαν με αυτές ώστε να εγκαταλείπουν τις περιουσίες τους στο έλεγχο των στασιαστών.

Στις **12** Μαρτίου **1966**, στις **13** και στις **21** Ιουνίου απήγαγαν συνολικά έξι ελληνοκύπριους.

Οι δυο κατάγονταν από το Παραλίμνι (Μιχαήλ Στάθης και Δημήτρης Πυριλλής (Εθνοφρουρός) οι άλλοι δυο από τη Ευλοφάγου (Χαράλαμπος Αντ. Φαλάρης και ο γιος του Αντώνης Φαλάρης. Οι δυο τελευταίοι μεταφέρθηκαν στο χωριό Μώρα, και κρατήθηκαν μέχρι την απελευθέρωση τους.

Επίσημη ανακοίνωση ανέφερε:

"Ούτοι (οι δύο απολυθέντες από το Παραλίμνι) εδήλωσαν ότι κατά την πρώτην νύκτα της συλλήψεως των εκακοποιήθησαν αγρίως υπό των τριών Τούρκων μασκοφόρων οίτινες συν τοις άλλοις εχρησιμοποίησαν εναντίον των και την στατιωτικήν ζώνην του συλληθέντος εθνοφρουρού.

Κατά την διάρκεια της κρατήσεως των οι συλληφθέντες υπεχρεώθηκαν να παραμένουν χωριστά. Την τρίτην ημέραν από της παρανόμου συλλήψεως των υπεχρεώθηκαν να φωτογραφηθούν ιστάμενοι όπισθεν τραπέζης επί της οποίας ήταν τοποθετημένα διάφορα όπλα και πυρομαχικά τα οποία έβλεπον διά πρώτην φοράν.

Μετά την απόλυσιν των χθες (1.7.1966) επληροφορήθησαν υπό των Αρχών ασφαλείας περί του τρόπου με τον οποίον οι Τούρκοι έκαμαν χρήσιν των ληφθεισών φωτογραφιών και των δήθεν δηλώσεων των, κα ότι εισήλθον εις τον τουρκικό τομέα διά σκοπούς δολιοφθοράς.

Ούτοι έμειναν κατάπληκτοι προ των ισχυρισμών των Τούρκων διότι εις ουδεμίαν δήλωσιν είχαν προβή εφ' όσον ούτε όπλα ούτε πυρομαχικά έφερον κατά την είσοδον των εις την τουρκικήν συνοικίαν ούτε εισήλθον εις αυτήν δι' οιονδήποτε σκοπόν. Εις την τουρκικήν συνοικίαν (της Λευκωσίας) εισήλθον κατά λάθος αφού απώλεσαν τον προσανατολισμόν των, ότε ευρέθησαν αιφνιδίως αιχμάλωτοι εις χείρας των τρομοκρατών.

Στις 13 Ιουνίου απήχθησαν επίσης οι Σοφοκλής Χαραλάμπους από τον Κοντεμένο υπάλληλος της ΣΥΤΑ και Κώστας Κουντούρης του Κυπριακού Ναυτικού.

Οι δυο ελληνοκύπριοι δεν πρόλαβαν το "κονβόι" (αυτοκινητοπομπή που συνοδευόταν από άνδρες των Ηνωμένων Εθνών) που αναχωρούσε για την Κερύνεια και έσπευσαν με το αυτοκίνητο τους να το προλάβουν. Αλλά είχε ήδη περάσει από το πρώτο φυλάκιο των Τούρκων και όταν αυτοί έφθασαν στο τουρκικό φυλάκιο συνελήφθησαν και βασανίστηκαν άγρια,

Αφέθησαν ελεύθεροι ύστερα από σκληρά βασανιστήρια στις 22 Ιουνίου.

Στη Λεμεσό η κατάσταση συνέχιζε να είναι τεταμένη ενώ οι τούρκοι προσπαθούσαν να δημιουργήσουν και εκεί "πράσινη γραμμή".

Επίσημη ανακοίνωση ανέφερε σχετικά με τις τουρκικές προκλήσεις:

"Περί την 7.15 μ.μ. της παρελθούσης Παρασκευής

1ης Ιουλίου μηχανοκίνητος περίπολος της αστυνομίας διερχομένη εκ της εκκλησίας Αγίου Αντωνίου, εν Λεμεσώ, ελιθοβολήθη υπό αγνώστων Τούρκων εξ αμφοτέρων των πλευρών της οδού.

Εκ των λιθοβολισμών δεν προεκλήθησαν ζημιαί ή θύματα.

Ετέρα αστυνομική περίπολος διερχομένη εκ του αυτού σημείου περί την 8.15 μ.μ. της ίδιας ημέρας ελιθοβολήθη ωσαύτως και εξυβρίσθη υπό Τούρκων.

Την ιδίαν ημέραν αστυνομική περίπολος διασχίζουσα την οδόν Μπεγιαζίτ εν Λεμεσώ, εξυβρίσθη υπό ομάδων Τούρκων.

Κατά την 11ην μ.μ. της 1ης Ιουλίου μηχανοκίνητος αστυνομική περίπολος διερχομένη εκ της οδού Γιλντίζ της Λεμεσού εβλήθη εις το αμάξωμα του οχήματος από λίθον ριφθέντα υπό τούρκων,

Την επομένην 2αν Ιουλίου οι Τούρκοι έρριψαν και πάλιν ένα λίθον κατ' αστυνομικού οχήματος διασχίζοντος την οδόν Μετζίτ εν Λεμεσώ, και συνέχσαν υβρίζοντες τους Αστυνομικούς.

Αι αρχαί ασφαλείας αντιμετώπιζουν την κατάστασιν με φυχραιμίαν και αυτοσυγκράτησιν."

Ενώ συνεχιζόταν η κρίση στην Τρυπημένη όπου είχε ενημερωθεί για την κατάσταση και ο Γ.Γ. του ΟΗΕ Ου θάντ, στις άλλες περιοχές η κρίση στις σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων έπαιρνε διαστάσεις.

Πολλές φορές οι δυο πλευρές τα εύρισκαν για λίγο όπως συνέβη αυτή την περίοδο στην περιοχή του χωριού Αφάνεια (παρά την Ασσια και το τουρκικό χωριό Μόρα) δέκα με δεκαπέντε χιλιόμετρα από τη Λευκωσία στον παλαιό δρόμο Λευκωσίας - Αμμοχώστου.

Η εικόνα της κατάστασης αυτή τη περίοδο ήταν δραματική σύμφωνα με επίσημες πληροφορίες που αναφέρθηκαν στην εφημερίδα ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ στις 5 Ιουλίου (Μεταγλώττιση):

"Στην Αφάνεια ύστερα από αποστάσεις της Κυβέρνησης και ενέργειες της Διεθνούς Δύναμης οι Τούρκοι απομάκρυναν όλα τα οδοφράγματα που ανήγειραν πρόσφατα, έκλεισαν οπές τις οποίες

άνοιξαν στους τοίχους από τους οποίους υπήρχε κίνδυνος να ανοίξουν πυρ και επανάρχισε η ομαλή διακίνηση του πληθυσμού στο χωριό, επιπρόσθετα αποκαταστάθηκε η επικοινωνία από τη Λευκωσία προς Αμμόχωστο μέσω της Αφάνειας και τανάπαλι.

Η ανήσυχη κατάσταση σε άλλες περιοχές έχει ως εξής:

Στο Κτήμα παρατηρείται μια εκνευριστική ηρεμία λόγω της αξίωσης των στασιαστών όπως οι αστυνομικές δυνάμεις εγκαταλείψουν τον αστυνομικό σταθμό Μαυραλή.

Χθες ο Άγγλος υποδιοικητής της ΟΥΝΦΚΥΠ Ταξίαρχος Χάρποτολ επισκέφθηκε τον Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης Πολύκαρπο Γιωρκάτζη με τον οποίο συζήτησε την κατάσταση στο Κτήμα.

Όπως εγγώσθη ό κ. Γιωρκάτζη επέμενε ανένδοτα όπως οι δυνάμεις ασφαλείας παραμένουν στον αναφερθέντα αστυνομικό σταθμό, βάσει παλαιότερης διευθέτησης, ως εκ τούτου, κανένα βήμα δεν σημειώθηκε προς διευθέτηση της επικίνδυνης κατάστασης που σοβεί στο Κτήμα.

Καμιά εξέλιξη δεν σημειώθηκε στην περιοχή Τρυπημένης προς αποκατάσταση της ομαλότητας, συνεχίζεται δε η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της κυπριακής Κυβέρνησης και της Ειρηνευτικής Δύναμης.

Από κυπριακής πλευράς υπάρχει όλη η προθυμία όπως επιλυθεί το όλο θέμα ειρηνικά δεδομένου ότι οι τουρκοκύπριοι θα απομακρύνουν τα **30** νέα φυλάκια που ανήγειραν παράνομα στην τριγωνική περιοχή των χωριών Τρυπημένη- Τζιάος-Κνώδαρα.

Η περιοχή όμως την οποίαν σειρά προκλήσεων από τους τουρκοκύπριους τείνει να δημιουργήσει σοβαρή κατάσταση είναι εκείνη της Λεμεσού.

Η κατάσταση βρίσκεται βεβαίως υπό τον απόλυτο έλεγχο των δυνάμεων του κράτους, αλλά οι τουρκοκύπριοι από το παρελθόν Σάββατο προβαίνουν σε συνεχείς προκλήσεις, επιδιώκοντας τη δημιουργία επεισοδίων με απότερο σκοπό να εμφανισθούν ως καταπιεζόμενοι και να αξιώσουν τη δημιουργία Πράσινης Γραμμής".

Στις **4** Ιουλίου ο Γενικός Γραμματέας υπέβαλε σχέδιο για διευθέτηση της κατάστασης στην Τρυπημένη το οποίο η Κυπριακή Κυβέρνηση αποδέχθηκε αμέσως.

Οι Τούρκοι το δέχθηκαν αργότερα και μετακίνησαν αρκετά φυλάκια τους αλλά διατήρησαν τρία από αυτά για τα οποία δεν δέχονταν καμιά υποχώρηση.

Ταυτόχρονα αυτή την περίοδο οι Τούρκοι προχώρησαν σε νέα τετελεσμένα δημιουργώντας φυλάκια στις περιοχές της Κυθρέας και της Βώνης.

Στις **22** Ιουνίου ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ενημέρωσε το Συμβούλιο Ασφαλείας για την κατάσταση στην περιοχή της Τρυπημένης και έδωσε αρκετές ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες για την κατάσταση που επικρατούσε εκεί και για τις θέσεις των δυο πλευρών και τους σκοπούς τους.

Στην έκθεση του ο Ου Θαντ προειδοποιούσε ότι η κατάσταση ενδεχομένως να απειλούσε την ειρήνη στην Κύπρο και πρόσθετε:

"Από τις **21** Απριλίου **1966** οπότε οι Τούρκοι ανήγειραν οχυρά στην περιοχή, η ΟΥΝΦΙΚΥΠ κατέβαλε προσπάθειες για την εξομάλυνση της κατάστασης.

Στις **28** Απριλίου υποβλήθηκαν προτάσεις για ελεύθερη κίνηση από την Τρυπημένη μέσω Κωνδάρων, η οποία θα επέτρεπε στους Έλληνες κυπρίους να χρησιμοποιούν την υπάρχουσα οδό βάσει των διευθετήσεων, οι οποίες ισχύουν για την κίνηση πολιτών διά της κύριας οδού Λευκωσίας- Κερύνειας και μέσω Λιμνίτη.

Η τουρκοκυπριακή ηγεσία υπέδειξε ότι εννοούσε μια διαφορετική διευθέτηση από εκείνη η οποία ισχύει για χρήση της οδού Λευκωσίας-Κερύνειας και του Λιμνίτη, στην περίπτωση της Τρυπημένης οι τουρκοκύπριοι υποστήριξαν ότι εάν οι Έλληνες Κύπριοι θα κινούνταν από την Τρυπημένη στη Λευκωσία ή Αμμόχωστο, χωρίς να ερευνούνται από στοιχεία της τουρκοκυπριακής αστυνομίας, αλλά μόνο από την πολιτική αστυνομία της ΟΥΝΦΙΚΥΠ η ίδια διαδικασία όφειλε να εφαρμοσθεί και για τους τούρκους

κυπρίους, οι οποίοι ταξιδεύουν από την περιοχή Κνωδάρων προς τον τουρκικό τομέα Λευκωσία.

Οι απόψεις αυτές υπό την προϋπόθεση ότι οι τουρκοκύπριοι θα απομάκρυναν όλα τα οχυρά τα οποία ανήγειραν αφ' ότου άρχισαν τα οδικά έργα στην οδό που συνδέει τα ελληνικά χωριά Τρυπημένη-Βιτσάδα διαβιβάστηκαν από τον Στρατηγό Μάρτολα προς τον υπουργό Εσωτερικών της Κύπρου με επιστολή ημερομηνία 10 Ιουνίου.

Ο Κύπριος υπουργός Εσωτερικών με απάντηση του ημερομηνίας 13 Ιουνίου ανακοίνωσε ότι για την Κυβέρνηση ήταν αδύνατο να αποδεχθεί τη εισήγηση όπως απεκδυθεί της ευθύνης της να ελέγχει τουρκοκυπριακά οχήματα, το οποίο θεωρεί απαραίτητο για λόγους ασφαλείας.

Ο Υπουργός επέδειξε ότι η Κυβέρνηση συμφώνησε να αναστείλει την εργασία στην οδό Τρυπημένης-Βιτσάδας αναμένοντας εισήγηση των τουρκοκυπρίων για ελεύθερη δίοδο μέσω Κνωδάρων, αλλά οι τουρκοκύπριοι εξεμεταλλεύθηκαν το διάστημα που μεσολάβησε για να πολλαπλασιάσουν τα οχυρά τους στην περιοχή, παρόλον ότι έδωσαν διαβεβαιώσεις μέσω των Ηνωμένων Εθνών ότι θα άρχιζαν μετακινούντες ορισμένα από τα οχυρά τους. Μέχρι τότε κανένα οχυρό δεν μετακινήθηκε.

Τελικά ο υπουργός εξέφρασε σοβαρή ανησυχία από την καθυστέρηση και ότι τα Ηνωμένα Έθνη θα ενεργούσαν ασμένως για να εξασφαλίσουν είτε την ελεύθερη δίοδο μέσω Κνωδάρων είτε την απροσκοπτη συμπλήρωση του οδικού έργου Τρυπημένης-Βιτσάδας. Σε περίπτωση αποτυχίας προειδοποιούσε ο κ. Υπουργός, η Κυβέρνηση ήταν υποχρεωμένη να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει την επικοινωνία του χωριού Τρυπημένη με άλλες περιοχές. Η Κυβέρνηση είχε αδιαμφισβήτητο δικαίωμα και ευθύνη να ενεργήσει με αυτόν τον τρόπο".

Στη συνέχεια ο Ου Θαντ αναφερόταν στις προσπάθειες της ΟΥΝΦΙΚΥΠ να εξομαλύνει την κατάσταση και εξέθετε το γεγονός της μεταφοράς τουρκοκύπριου αντιπροσώπου από τη Λευκωσία, με

ελικόπτερο στην περιοχή της Τρυπημένης όπου αυτός επιθεώρησε τα διάφορα οχυρά και πρόσθετε:

" Η τουρκοκυπριακή ηγεσία σε ένδειξη καλής θέλησης και προς μείωση της έντασης ήταν έτοιμη να δεχθεί όπως τέσσερα από τα δέκα τουρκικά οχυρά μη επανδρωθούν. Επιθεώρηση της περιοχής από ανωτέρους αξιωματικούς της ΟΥΝΦΙΚΥΠ αποκάλυψε ότι αυτό δεν θα αλλοίωνε ουσιωδώς την κατάσταση δεδομένου ότι όλα τα βασικά προκεχωρημένα φυλάκια θα παρέμεναν επανδρωμένα. Σε νέα συνάντηση με τους τουρκοκύπριους ηγέτες στις **28** Ιουνίου ανακοινώθηκε ότι οι τούρκοι ήταν έτοιμοι να μη επανδρώνουν τέσσερα οχυρά και να μελετήσουν την πιθανότητα εγκατάλειψης άλλων θέσεων τους, καθώς θα αναμένεται πρόοδος στις συνομιλίες για την ελεύθερη διακίνηση Ελλήνων και τούρκων στην περιοχή.

Σε μεταγενέστερο στάδιο τα εν λόγω τρία οχυρά, τα οποία κατά τους ισχυρισμούς των τούρκων ήταν παλαιά θα μετατρέπονταν σε παρατηρητήρια.

Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ ερεύνησε κατά πόσον οι τουρκοκύπριοι ήταν έτοιμοι να εγκαταλείψουν όλες τις θέσεις σε αντάλλαγμα την εγκατάλειψη των θέσεων της Εθνικής Φρουράς νότια της Τρυπημένης και ανάληψης ευθύνης από τη Κυβέρνηση έναντι της ΟΥΝΦΙΚΥΠ να μη αναληφθεί η χρήση βίας στο προβλεπτό μέλλον ή χωρίς προηγούμενη προειδοποίηση προς την ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Οι τουρκοκύπριοι δεν αποδέχθηκαν την πρόταση και το θέμα δεν προωθήθηκε στην κατεύθυνση της Κυβέρνησης.

Η Κυβέρνηση συνέχιζε να επιμένει όπως απομακρυνθούν όλα τα τουρκικά οχυρά. Ο Κύπριος υπουργός Εξωτερικών ετόνισε ότι η θέση αυτή της κυβέρνησης ήταν αμετάθετη. Υπέδειξε ότι όταν η ΟΥΝΦΙΚΥΠ ζήτησε από την Κυβέρνηση να αναστείλει την εργασία στην οδό Τρυπημένης-Βιτισάδας η Κυβέρνηση συμφώνησε, αλλά οι τούρκοι Κύπριοι ανήγειραν πρόσθετα οχυρά.

Ο,τι ζήτησε η Κυπριακή Κυβέρνηση ήταν η απομάκρυνση όλων των οχυρών στην περιοχή πριν από τη έναρξη των συζητήσεων με την ΟΥΝΦΙΚΥΠ πάνω στο

θέμα της ελεύθερης επικοινωνίας. Δεν υπήρχε λόγος για την Κυβέρνηση να αποδεχθεί την τουρκική πρόταση για απομάκρυνση των οχυρών κατά στάδια.

Σε μια νέα προσπάθεια αντιμετώπισης του επικίνδυνου αδιεξόδου, η ΟΥΝΦΙΚΥΠ υπέβαλε στις 4 Ιουνίου σχέδιο που προνοούσε ουσιαστικά για την πλήρη και ταυτόχρονη εκκένωση όλων των τουρκικών οχυρών και εκείνων της Εθνικής Φρουράς στο τρίγωνο Τρυπημένη- Αγίος Χαρίτων- Κνώδαρα και την αύξηση ομάδων επιθεωρήσεων της ΟΥΝΦΙΚΥΠ προς αποτροπή ένοπλης αντιπαράθεσης στην περιοχή. Μετά την πλήρη εφαρμογή των μέτρων αυτών η ΟΥΝΦΙΚΥΠ θα παραχωρούσε τις καλές της υπηρεσίες προς ειρηνική λύση του προβλήματος των κινήσεων των κρατών, το σχέδιο αυτό υιοθετήθηκε πλήρως από μένα και πληροφόρησα σχετικά τους ενδιαφερόμενους.

Η Κυβέρνηση αποδέχθηκε το σχέδιο της ΟΥΦΙΚΥΠ. Οι τουρκοκύπριοι ηγέτες χωρίς να το απορρίπτουν πληροφόρησαν την ΟΥΝΦΙΚΥΠ ότι δεν το αποδέχονται υπό την παρούσα μορφή του διότι δεν εξασφάλιζε την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων στην περιοχή. Επίσης ζήτησε πως η επηρεαζόμενη ζώνη από τη μετακίνηση των οχυρών διευρυνθεί για να περιλάβει εκτός από τις θέσεις της Εθνοφρουράς νότια της Τρυπημένης, τις κυβερνητικές θέσεις σε ψώματα βόρεια του χωριού. Ζητούσαν επίσης όπως η ζώνη προς την περιοχή τους μειωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη περιλαμβάνει τρία τουρκικά οχυρά, τα οποία όπως ισχυρίζοταν ανηγέρθησαν πριν από τις 21 Απριλίου.

Η Κυβέρνηση πάντοτε υποστήριζε ότι στη ζώνη, την οποία διαλαμβάνει το σχέδιο του Ου Θαντ δεν υπήρχαν τουρκικά φυλάκια πριν από τις 21 Απριλίου. Ούτε και η ΟΥΝΦΙΚΥΠ η οποία διέθετε άνδρες της Πολιτικής Αστυνομίας στην περιοχή για αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, είχε επισημάνει οποιασδήποτε θέσεις πριν από τις εν λόγω ημερομηνία παρ' όλον ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο και ότι κατά διαστήματα να εδημιουργούνται στην περιοχή παρατηρητήρια, τα οποία όμως δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως οχυρά.

Σε σύσκεψη, η οποία συγκροτήθηκε στις **18** Ιουλίου **1966** η τουρκική ηγεσία επέμεινε στις απόψεις της και επανέλαβε ότι τα τρία τουρκικά φυλάκια δεν θα έπρεπε να επηρεασθούν κατά οποιονδήποτε τρόπο από το σχέδιο της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Εν τούτοις η τουρκική ηγεσία πληροφόρησε τον κ. Μπερνάρντες (αντιπρόσωπος του Γ.Γ. στην Κύπρο) και τον Στρατηγόν Μάρτολα (Διοικητής της ΟΥΝΦΙΚΥΠ) ότι προς βελτίωση της ατμόφαιρας και διευκόλυνση της εξεύρεσης λύσης θα προέβαινε μέχρι τις **13** Ιουλίου και χωρίς να ληφθούν από μέρους της Κυβέρνησης ανάλογα μέτρα, σε μονομερή εκκένωση επτά επανδρωμένων τουρκικών φυλακίων, αλλά τα άλλα τρία θα παρέμεναν επανδρωμένα. Η υπόσχεση αυτή τηρήθηκε.

Ο Στρατηγός Μάρτολα είχε άλλες δυο συναντήσεις με τους τουρκοκύπριους ηγέτες στις **14** και **16** Ιουλίου στην προσπάθεια του όπως τους πείσει να εκκενώσουν και τα άλλα τρία φυλάκια, χωρίς όμως να επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος.

Στις **19** Ιουλίου ο ειδικός αντιπρόσωπος μου και ο διοικητής της διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης πληροφόρησαν τον υπουργό Εξωτερικών για τις απόψεις της τουρκικής ηγεσίας και ανέφεραν επίσης σε αυτόν ότι η ΟΥΝΦΙΚΥΠ θα κατέβαλλε εκ νέου προσπάθειες να πείσει τους τουρκοκύπριους ηγέτες να αποδεχθούν το σχέδιο της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στην ολότητα του".

Στο τέλος της έκθεσης του ο Ο Ου θάνι απηύθυνε έκκληση σε όλα τα μέρη να αποδεχθούν το σχέδιο της ΟΥΝΦΙΚΥΠ για επίλυση της κρίσης στην περιοχή του χωριού Τρυπημένη και κατέληγε:

"Κατά τη γνώμη μου το σχέδιο είναι δίκαιο και αμερόληπτο και δεν πρόκειται να παραβλάψη την ασφάλεια ούτε των Ελλήνων ούτε των Τούρκων κατοίκων της περιοχής η να επηρεάσει ζητήματα αρχών οποιασδήποτε πλευράς. Η αποδοχή του σχεδίου θα καταδείξει την προθυμία των δυο πλευρών αποφύγουν τη δημιουργία έντασης στο ευαίσθητο αυτό σημείο και την προθυμία τους να συμμορφωθούν προς έκκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας η οποία περιέχεται στο

ψήφισμα της **16ης** Ιουνίου **1966** όπως ενεργήσουν με τη μέγιστη δυνατή αυτοσυγκράτηση και καταβάλουν αποφασιστικές προσπάθειες προς πραγματοποίηση των επιδιώξεων του Συμβουλίου".